

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Epistolaris Seu Epistolae Morales Ad usum
familiarem Vario Argumento Scriptæ**

Pexenfelder, Michael

Dilingae, 1686

XXIV. Conrado Longino Statuario, valere, & sua sorte contentum esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69435](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69435)

XXIV.

CONRADO LONGINO
STATUARIO*Valere, & sua sorte contentum esse.*

Veteri Græcorum formulâ duco initium
hujus epistolæ à votis rerum, quas tibi
maximè evenire cupio; precor salutem cor-
poris, & æquitatem animi: quarum prior
si desit, cum valetudine res jacebunt dome-
sticæ; si posterior, vitam semper duces in-
quietam & anxiam. Nuper cum mecum es-
ses, & familiare colloquium incideret de va-
rijs hominum statibus ac conditionibus, ad-
verti, te quodam fastidio teneri artis tuæ sta-
tuariæ, & optare, ut à puero alicui alteri ar-
tificio te applicâsses. Laudâsti illos, qui spre-
tis mechanicis opificijs à parentibus ad scho-
las non modò missi, sed in ijs educati, per-
fecto studiorum curriculo, Liberalium Ar-
tium Magistri evaserunt; esse enim hoc vi-
tæ Institutum ingentium, jucundum, lucro-
sum: potuisse te vel Medici vel Juriscon-
sulti scientiâ imbui, & honores cum num-
mis amplos obtinere; potuisse Theologica
facultate excellere, & inter Ecclesiasticos ad
pin-

pingue Sacerdotium promoveri, annulus
 in digitis, torquem in pectore gestare: nunc
 tibi negotium esse cum scalpro & malleo
 duroque labore; quotidianum victum con-
 parandum riguo vultus sudore, & callos
 manuum sulcis; conflictandum cum ma-
 diocri fortuna, & perpetuâ cum car-
 de alendis uxore & liberis; videri forte
 mortalium non æquali lance distribu-
 dum alij penè otiosi abunde habent, unde
 vivant; alij, velut in molendino circumacti
 labore improbo vix extendant, unde famem
 propellant: & plura alia, quæ meminisse
 potes. Parcius hæc, bone vir, de Divina
 providentia, quæ dirigit & disponit omnia
 suaviter; crediderim, hanc querimoniam
 in ore nasci, nec altius pectus pervadere; si
 secus, Pauli Apostoli minas oppono, qui
 9. Rom. v. 20. intonat: *O homo, tu quæ-
 res, qui respondeas DEO? nunquid dicitur
 figmentum ei, qui se finxit, quid me fecerit
 cisti sic? An non habet potestatem figulus
 luti, ex eadem massa facere aliud quidem
 vas in honorem, aliud verò in contumeliam?
 an non pusillum & magnum ipse fecerit,
 & æqualiter est illi cura de omnibus?*
 Sap. 6. v. 8. an non ipse tu ex eodem ligno
 opit

opilionem fingis & Regem pro arbitrio tuo?
an non parva quandoque icuncula majorem
refert ab arte laudem, quàm ingens colossus?
circumsonent alios honorum plausus, num-
morum tinnitus, famulantium strepitus;
Auream quisquis mediocritatem diligit, tu-
tus caret obsoleti sordibus tecti, caret invi-
dendâ sobrius aulâ. Nam quænam ex his
plausibus felicitas, si obmurmuret conscien-
tia? si palleat aurum malis artibus acquisi-
tum? si gemat in arca pecunia, innocenti-
bus adempta? si periclitetur salus animæ, pro
temporaneo quæstu expositæ? si ambitio-
ne, avaritiâ, libidine ferveat pectus, & suos
intus tortores patiatur? Non præferuntur
tibi fasces; at comitatur criminis expers vi-
ta: non onerant aggesta fercula mensam;
at sapit cibus, qui frugali apponitur patinâ:
non elaborant tibi famem & sitim aves &
vina peregrina; jucundiùs te pascit deside-
rium naturæ: non abundas opibus; sed
nec eges, si nôsti moderari cupiditatibus, qui-
bus tam deest, quod habent, quàm quod non
habent: beatus es, si fortuna tibi tua suf-
ficit; non enim invidendus est, qui multa
possidet, sed qui possessis rectè utitur. O
quot tormenta patiuntur illi, quos vulgus
feli-

felices existimat : quoties crudum', ut aliqui
 Poëta sugillat, pavonem ad balnea portat, xetu
 quoties cum morbis & medicis rixantur, Op
 semper accusant, quod ipsi peccant, ma O fo
 quam emendant : quoties dolent, se deo Mi
 gratiâ superbas pro uxoribus dominas de Con
 xisse, imò ab ipsis ductos esse ; tibi fruga Mil
 lis conjunx est, industria materfamilias, phil
 rens liberorum, quos & forma corporis, Agr
 bonitas indolis honestat. Quid ergo que Ille
 teris contra illum, in cujus manibus forte
 tuæ ? psal. 30. quid ejus providentiam Solo
 dubium vocas, quæ justâ omnia trutinâ rat.
 brat, & in *pondere ac mensura* distribuit. Tu
 Quid tibi cum aliena felicitate negotij, tem
 mentem oculosque in Conditorem tuum est
 flectis, qui omnes capitis tui capillos nume con
 ratos habet : quàm multi nunc plebeia: vid
 conditionis homines æterna beatitudine potius ras
 tar, qui, si lautiore fortuna gavisi fuissent, ex
 sempiternum exitium abijissent. Verùm hæc lus
 est mortalium vecordia, & stolidi persuasio, ut
 fio, alienis semper inhiare bonis, sua non fe
 nôsse. Quis est ille, (inquit vir quidam in
 piens) qui, cum dederit impatientia: ma tus
 nus, statum suum mutare non optet : quis ran
 est enim tam compositæ felicitatis, ut non acc
 aliqua

ut aliqua ex parte cum statûs sui qualitate ri-
xetur ?

Optat ephippia bos piger, optat arare caballus:

O fortunati mercatores, gravis armis

Miles ait, multo jam fractus membra labore;

Contrà mercator, navim jactantibus austris,

Militia est potior. Boëtius in Consol.

philos. c. 2. prosâ 4.

Agricolam laudat juris, legûmque peritus,

*Ille datis vadibus, qui jure extractus in ur-
bem est,*

Solos felices viventes clamat in urbe. Ho-

rat. lib. 1. sat. 1.

Tu si me audis, audies & Apostolum dicen-

tem: *Unusquisque in vocatione, quâ vocatus*

est, in ea permaneat, 1. Corinth. 7. statu suo

contentus vivat. Hoc tu age, & non in-

videbis alijs suam sortem. Finio has litte-

ras, si priûs pro clausula apposuero fabellam

ex Æsopo, notæ sapientiæ fabulatore. Æsel-

lus, cum onere portando in dies gravaretur,

ut propè succumberet; insuper inediâ con-

fectus, verberibus urgeretur, equum fortè

in pinguibus pascuis palabundum conspicu-

tus, beatam ejus sortem prædicavit, mise-

ramque & intolerabilem servitutem suam

accusans, dixit:

Hen

Heu melior quanto fors tua sorte meâ
 Sed dum non multò post equisonem accu-
 rentem vidit, qui equi ora lupatis constrin-
 geret, eoque conscenso, calcaribus ad
 guinem stimularet, in prælium ad vulnere
 ad mortem duceret, sorte sua contentus,
 gnas Dijs gratias agebat, quòd se non equum
 sed asinum fecissent. Hæc fabula de te
 ratur, qui sortem alienam tuâ felicior
 ducis, & ad sublimiorem statum inutilia
 sideria extendis; cupis ascendere, ut alti-
 ruas; ditiori Fortunæ vota facis, ut qui-
 tem perdas; malleum cum calamo, fab-
 lem truncum cum libris permutasse velle.
 Deciperis: summum beneficium tibi præ-
 tit DEUS, quòd te in altiore statu non co-
 locarit; quòd eam vivendi rationem tibi
 tribuerit, in qua tam procul à negotijs &
 tijs, quàm procul ab otio vivis, securè
 potes dicere cum Horat. l. 2. Od. 17.

Non ebur, neque aureum

Mea renidet in domo lacunar &c.

At fides, & ingeni

Benigna vena est - -

- - Nihil supra

Deos laceſſo - -

nec potentem amicum largiora flagito; facti

beatus manuum labore, & victu, qui naturæ
sufficit. Vivitur parvo bene, cui paternum
splendet in mensa salinum, nec leves som-
nos timor aut cupido sordidus aufert. Ag-
noverunt hoc ipsi ethnici, meliore luce non
illustrati; nos doceat ethica Christiana, fa-
cis Evangelicæ splendore irradiata. Vale, &
tua sorte contentus vive.

XXV.

HIERONYMO SOLANO,
VIRO PATRITIO

De bona Liberorum educatione.

IN memoria recenti est, vir consultissime,
quæ non ita pridem in horto tuo subur-
bano inter nos collocutio fuerit de querelis
complurium, educationem nostræ pueritiæ
accusantium: negligi disciplinam, curam,
institutionem; plus sollicitudinis geri de fun-
dis & agris, de gregibus & armentis, quàm
de liberis; malos mores à teneris unguicu-
lis imbibi, vitia inolescere, libertatem & li-
centiam nimiam permitti juventuti; idque
fieri partim oscitantia parentum, partim ig-
na

L

na